

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. II. Quid urgente periculo Schismatis agendum Magistratibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

si ad hoc ventum est, ut perditorum minas atque insidias (Episcopi) pertimescamus. . . . Nec interest unde Episcopo aut terror aut periculum veniat, qui terroribus & periculis vivit obnoxius, & tamen fit de ipsis terroribus ac periculis gloriosus. . . . Sed non idcirco relinquenda est Ecclesiastica disciplina, aut Sacerdotalis solvenda censura, quoniam convitiis infestamur, aut terroribus quatimur.

§. II.

Quid urgente periculo Schismatis agendum Magistratibus.

Magistratus gladium justitiæ gerunt, & Dei auctoritate & Principis. Hoc igitur uti debent non minùs ad Religionis quàm ad regni tuendam integritatem. Immo hoc ipso regno consulunt, quo fidem defendunt. Publici regiminis ipsis commissi pars est, pax & tranquillitas Ecclesiarum. Quin & si Politicæ solius ratio habeatur, quicumque Reipublicæ paci invigilant, invigilare debent paci Religionis; cum ex hac illa dependeat. Dicat igitur Magistratus Episcopis quod iis olim Princeps religiosissimus dixit: *Ego Constantini, vos Petri, gladium habetis in manibus. Fungamus dexteris: gladium gladio copulemus.* Sed dum suam Magistratus Religioni commodant auctoritatem, cavendum quàm maximè est ne de rebus fidei iudicium sibi arrogent; profundior enim infligerent Ecclesiæ plagam, quàm sit ea, quam curare laborant. Basilius Imperator in Concilio Generali VIII. de Schismate Photii penitus extinguendo sollicitus, atque ejusmodi divisiones

Edgar.
Rex orat.
ad Clerum t. 9.
Concil.
Labb. p.
697.

Inter acta
Octavi
Concil.
sub finem.

siones cupiens cavere in posterum, monita dabat Laicis iudicibus apprimè salutifera, dignaque quæ cordibus insculpantur secularium Potestatum. De vobis, inquit, inquit, inquit, tam qui in dignitatibus, quam qui absolute conversamini, quid amplius dicam non habeo, quam quia nullo modo vobis licet de Ecclesiasticis causis sermonem movere, neque penitus resistere integritati Ecclesie, & universali Synodo adversari. Hoc enim investigare & querere Patriarcharum, Pontificum & Sacerdotum est, qui regiminis officium sortiti sunt, qui ligandi & solvendi potestatem habent: non nostrum, qui ligari vel à ligamento solvi egemus. Quântacumque enim religionis & sapientie laicus existat, ovis vocari non desinet. Quæ ergo nobis ratio est in ordine ovium constitutis Pastores verborum subtilitate discutiendi, & ea quæ super nos sunt quærendi & ambiendi? Nunc autem videmus adeo multos malitiâ in insaniam accendi, ut obliviscentes proprii ordinis, & quòd pedes sint minimè cogitantes, legem ponere velle oculis. Sed moneo & exhortor omnes qui tales sunt, ut maledictum avertentes, & judicare iudices desinentes, attendant sibi.

Imperatores & Reges Christiani latâ lege interdixerunt laicis iudicibus ne de Ecclesie causis cognoscerent. Utinam leges hæ servatæ semper fuissent! Guimierus supremæ Parisiensis Curie Præfectus graviter de harum violatione conqueritur. Postquam in suo super Pragmatica Sanctione Commentario dixerat, excommunicatos esse qui directe aut oblique Jurisdictioni Ecclesiasticæ impedimentum ponunt, subjungit: *Cum autem Rex Francia sit pugil Ecclesie, & inter omnes* Chri-

Guimier.
in Præfat.
Pragmat.
Sanctio-
nis.

Christianos Christianissimus, debet custodire jurisdictiones & libertates Ecclesiasticas: sed officarii ejus in multis hodie turbant Ecclesiam in predictis; ita quod, nisi Deus provideat, tandem jurisdictio & libertates Ecclesie evanescent.

Quod est ergo Magistratus officium dum populus errore seducitur? Eam nimirum gerere debet curam, quam tempore contagionis ne pestis incrementum capiat, præstare solet. Non ad ipsum pertinet de mali origine, qualitate, progressu, medicina judicium ferre; quæ medicorum industria est; sed cavere duntaxat ne contagio propagetur, sanosque corripiat. Non solum qui hac lue laborant, sed ii quoque qui cum laborantibus commercium habent, arcentur à societate valentium. Suspicio in minutissima quæque, etiam in Epistolas cadit. Similem in modum Magistratum est curare, ne contagio multo periculosior, Schisma inquam & Hæresis propagetur. Sinant Episcopos de mali natura & remedio judicare: executioni mandari curent præscripta Prælatorum, qui soli sunt medici animarum: invigilent in libellos contagiosos, qui furtim per rimas januarum irrepentes, legentibus venenum instillant: purgent præcipuè pestiferæ doctrinæ publicos fontes.

Hoc unum est, hoc verum, hoc legitimum Magistratus officium. Hæc adhibitâ curâ & diligentia suprema Parisiensis Curia civitatem hanc ingentem, totumque ferè Gallie regnum à Calvinii contagione intactum conservavit. Tribunal hoc augustum Lutheri & Calvinii sectatores, prius etiam quàm Tridenti Concilium celebraretur, eas subire poenas voluit, quas in hæreticos leges severissimæ

riffimæ decreverunt. Libros eorum simul cum his, à quibus spargebantur in vulgus, flammis addixit: nec Regum se Edictis, nisi quando errori favere videbantur, opposuit. Nondum memoriae excidit factum memorabile Procuratoris in Parisiensi Curia * Generalis, qui ne Edictum quoddam hujusmodi in publicas tabulas curaret referri, munere se suo ultrò abdicavit. Exemplum illustre Magistratibus, quibus suprema hæc Curia hodie constat! Eorum quilibet Apostolicæ Sedi adhærens, & communes Episcoporum decisiones propugnans, merito Clementi XI. ipsique conjunctis Episcopis dicere idem posset, quod olim Senator quidam Romanus & Reipublicæ administer dixit Pontifici: *Sum quidem Judex Palatinus, sed vester non desinam esse discipulus. Nam tunc ista rectè gerimus, si à vestris regulis minimè discedamus.*

*D. Bourdin.

Cassiodorus l. 11. ep. 2. ad Joan. Pam.

A& 4. v. 19.

Quàm esset Magistratibus gloriosum, eum in modum & sentire & loqui! Quam laudabile, vestigia insistere Patrum suorum, factisque ostendere, Justitiam non esse rivalem Religionis, sed sororem! Alioqui sanè Apostolorum Successores compellent, ut hoc ipsis respondeant, quod Judæorum Magistratibus Apostoli responderunt: *Si justum est in conspectu Dei, vos potius audire quàm Deum, judicate.*